

BO MICHELSEN A/S

BYGNINGSGENNEMGANG GÅSKÆR- GADE 26

UNDERSØGELSE AF BYGNING VED GÅSKÆRGADE
26 FOR POTENITELLE YNGLE- OG RASTESTEDER
FOR FLAGERMUS

Dato: 29. oktober 2025

Projektnavn WSP: Bygningsgennemgang Gåskærgade 26
WSP projektnr.: 22006777
Projektleder: Keld Mortensen
Udarbejdet af: Nicholas Bell
Kvalitetssikret af: Emil Skovgaard Brandtoft
Godkendt af: Rasmus Bang

INDHOLD

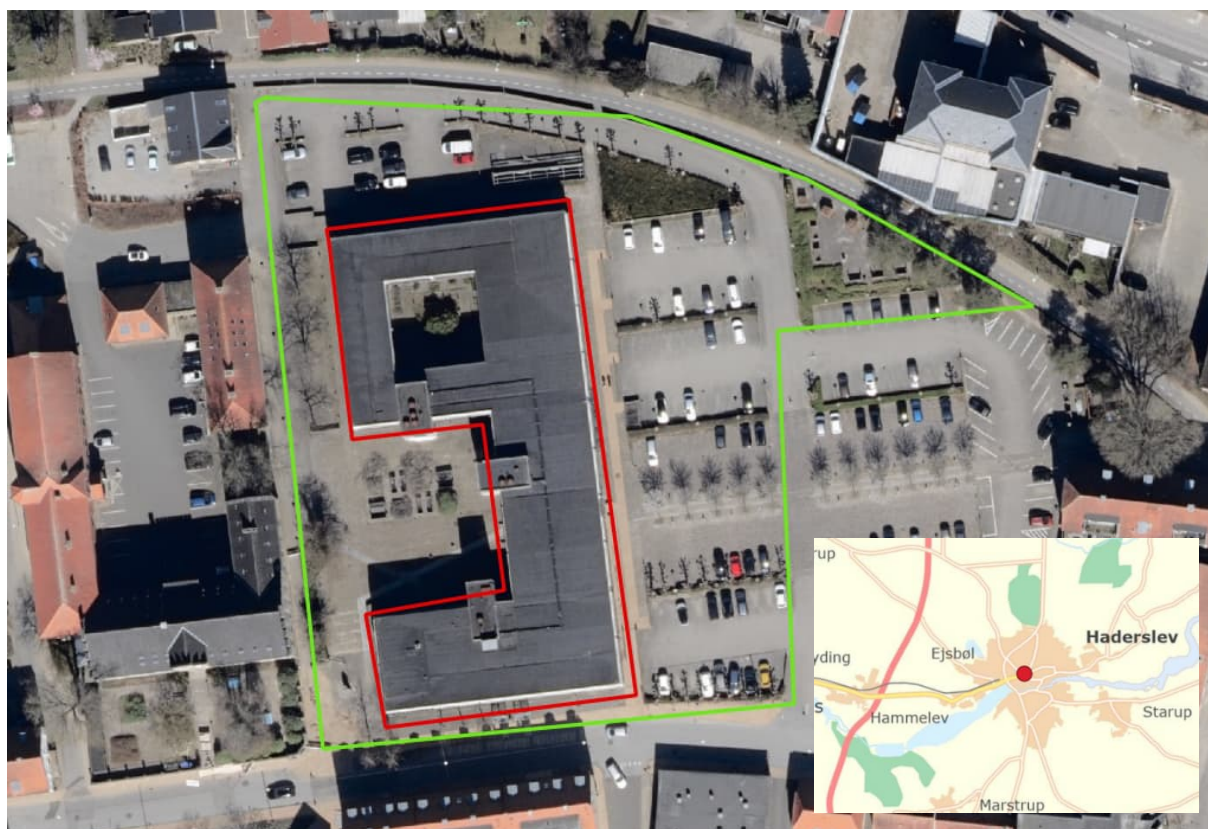
1	INDLEDNING	4
2	METODE.....	6
3	RESULTATER OG VURDERING.....	7
4	KILDER	11

1 INDLEDNING

Alle arter af flagermus er særligt beskyttede, såkaldte bilag IV-arter, jævnfør EU's habitatdirektiv. Beskyttelsen består af to hovedelementer således at man 1) ikke må forårsage individdrab, og 2) ikke må ødelægge deres levesteder (yngle- og rastesteder). Der er flere almindeligt forekommende flagermus i Danmark der yngler- og raster i bygninger, både fritstående huse i åbent land, men også i mange slags bygninger i bymæssig bebyggelse, nye som gamle. Det afgørende for flagermusene er, at der er adgang til bygningen, f.eks. via mellemrum i samlinger og tag, og om bygningen yder tilstrækkelig beskyttelse mod rovdyr, vind og vejr. Yngle- eller rastestedet skal have det rette mikroklima eller mulighed for at opsøge det, hvad enten der er tale om brug til f.eks. ynglested, overvintring eller mere midlertidigt rast. De forskellige arter kan stille forskellige krav til deres levesteder alt efter sæsonen, og om det f.eks. er yngletid eller overvintring. For eksempel kan der især i yngletiden være behov for, at flagermusene kan flytte sig til et køligt hjørne af et større loftsrum, hvis en solvendt side bliver for varm i løbet af dagen, mens det til overvintring kan være vigtigt med en konstant høj luftfugtighed for nogle arter.

Der er også arter, der benytter hulrum i træer som yngle- og rastested. Det kan f.eks. dreje sig om spættehuller eller skader på større grene eller stammer der skaber hulrum, som flagermus kan benytte.

Ved Gåskærvej 26, 6100 Haderslev ligger det gamle rådhus, der ikke længere er i brug, se Figur 1. Der foreligger planer om at nedrive bygningsmassen for i stedet at etablere nye bygninger. I den forbindelse har Haderslev Kommune bedt om en vurdering af hvorvidt den eksisterende bygningsmasse, der potentielt skal nedrives, udgør et potentielt yngle- eller rastested for flagermus, og kan dermed være omfattet af bilag IV-beskyttelsen. På arealet står også enkelte spredte træer der skal undersøges, for at fastslå om de har strukturer, der gør dem egnede for flagermus. Dette notat omhandler, det feltarbejde der er udført i denne forbindelse og de umiddelbare vurderinger afledt heraf.

Figur 1 Placeringen af det undersøgte areal ved Gåskærvej 26, 6100 Haderslev. Den grønne afgrænsningen angiver undersøgelsesområdet, hvor der er gennemgået for yngle- og rastesteder i træer. Den røde streg angiver den undersøgte bygningsmasse.

2 METODE

Formålet med opgaven har været at dokumentere, hvorvidt de berørte bygninger og eventuelle træer i kanten af projektområdet udgør et potentielt yngle- eller rastested for flagermus.

Undersøgelsen er planlagt gennemført som en trinvis undersøgelse, i to trin, hvor gennemførelsen af andet trin afhænger af resultatet af det første trin.

1. Første trin består af en visuel besigtigelse af den pågældende bygningsmasse. Ved gennemgangen er der først og fremmest fokus på at identificere mulige adgange til bygningen for flagermus. Det kan være hulheder eller revner der er opstået gennem tiden, ved at elementer har givet sig, eller selve konstruktioner der i deres udformning giver muligheder for adgang til hulrum for flagermus, f.eks. ved udhæng eller samling i tagkonstruktionen. Hvis der ved dette trin identificeres egnede strukturer for flagermus, kan de undersøges nærmere, f.eks. ved brug af lygte, kikkert og inspektionskamera, og ved at søge adgang til f.eks. loftsrum. Hvis en struktur i en bygning, benyttes som indgang af flagermus, vil dette ofte også afsløres ved tilstedeværelse af afføring og smuds afsat ved indgangen.

Træer i projektområdet er også undersøgt. Her er der fokus på huller og revner, som opstået f.eks. ved et spættehul, eller en flækket stamme eller større gren. Også her kan der benyttes lygte, kikkert og inspektionskamera for at kvalificere en potentielt flagermusegnet struktur. Afsætning af fæces og smuds på træer, er oftere sværere at få øje på, og fraværet af dette er ikke en pålidelig indikator.

Hvis der ikke konstateres flagermusegnede strukturer i dette første trin, indstilles undersøgelsen her, da de berørte bygninger og træer, ikke vurderes at rumme egnede yngle-rastesteder for flagermus. De undersøgte elementer kan ses i Figur 1.

2. Undersøgelsens andet trin udføres hvis der konstateres strukturer der potentielt kan benyttes af flagermus. Her udføres en grundigere undersøgelse, hvor flagermus eftersøges ved brug af ultralydsdetektorer. Undersøgelsens omfang og elementer tilrettelægges ud fra resultaterne af første trin af undersøgelsen, men vil ofte indeholde en kombineret passiv og aktiv kortlægning af flagermus. Dels monteres passive detektorer (PAM) der optager flagermuskald over en angiven periode, dels lyttes der manuelt efter flagermus med håndholdt detektor på udvalgte aftener samtidig med at de forekommende flagermus observeres for så vidt muligt at fastslå om de yngler eller raster på stedet eller eksempelvis blot fouragerer i området eller er på gennemflyvning. De akustiske undersøgelser gennemføres både i yngletiden og i sensommeren som anbefalet i den opdaterede håndbog for bilag IV-arter.

3 RESULTATER OG VURDERING

Bygningen og de træer, der er blevet gennemgået i undersøgelsen kan ses på Figur 1. Der er ikke fundet egnede strukturer der kan benyttes af flagermus til yngle- eller rastesteder, hverken i bygningsmassen eller i de pågældende træer.

Figur 2 Foto af den nordvestlige ende af bygningen, der er undersøgt.

Den pågældende bygning der skal nedrives, består af en stor samlet bygningsmasse med 2 etager og fladt tag. Den udvendige gennemgang fra gadeplan viste flere steder, der potentielt kunne være egnede strukturer til flagermus, i form af afslutninger og lister på tag og vinduer der umiddelbart ikke sluttede tæt. Dertil var der også enkelte huller i facaden, hvor der f.eks. var boret hul for at føre ledninger ud til lamper eller kameraer. De sad alle højt på bygningen og kunne ikke umiddelbart tjekkes nærmere efter udefra. De borede huller i facaden blev dog derefter lokaliseret fra den indvendige side af bygningen, hvor det ved brug af inspektionskamera kunne konstateres, at de lukkede tæt og ikke kunne fungere som adgang for flagermus. Via adgang til det flade tag, kunne de tidligere noterede samlinger ved lister og afslutninger på tag og vinduer ydermere tjekkes fra oven ved brug af

inspektionskamera. Her kunne samtlige af de tidligere interessepunkter afskrives, da de ved nærmere eftersyn blot var kosmetiske og ikke gav adgang til hulrum eller beskyttede dele af konstruktionen, som flagermus potentielt kunne benytte.

Bygningen rummer også en kælder, og dertil spredte lys/luftsakker langs facaden fra gadeniveau og ned til kælderen. Det er før set i sjældne tilfælde at lignende kan benyttes som adgang til rastemuligheder i kælderniveau, så disse blev også gennemgået og gennemset grundigt. Der blev ikke konstateret adgangsgivende strukturer for flagermus til kælderen. Selve kælderen fremstod også tør og varm og uden oplagte yngle- eller rastemuligheder for flagermus.

Figur 3 Foto af midten af den undersøgte bygning, taget fra vest mod øst, ind i et indhak med gårdmiljø og små træer.

Figur 4 Foto af nogle af de undersøgte træer. Disse er fra den vestlige ende af undersøgelsesområdet. Selvom de er nogle af de største på området er de unge og i fin stand, uden synlige strukturer til flagermus.

De undersøgte træer er relativt unge og sunde. Der er ikke registreret huller eller revner, eller andre strukturer, i træerne, der kunne benyttes som yngle- eller rastested af flagermus. Besigtigelsen er foretaget på et tidspunkt med løvdække, men grundet træernes udformning og beskedne størrelse, vurderes at der i dette tilfælde har været tilpas med indsyn til stammerne og større grene, at der er nået en høj sikkerhed for at træerne er gennemgået i tilfredsstillende grad og at der ikke er flagermusegnede strukturer, der kan blive påvirket ved projektet.

Opsummerende er der ikke fundet adgangsmuligheder i den undersøgte bygning til flagermus, og denne vurderes ikke at udgøre et potentielt yngle- eller rastested for flagermus. Træerne i projektområdet, jf. Figur 1, vurderes ikke at rumme egnede yngle- eller rastesteder for flagermus.

Jf. metodebeskrivelsen i afsnit 2, er der ikke gennemført kortlægning af flagermus ved akustiske undersøgelser, da der ikke er registeret egnede yngle- eller rasteområder for flagermus i projektområdet.

4 KILDER

- Forvaltningsplan for flagermus - Julie Dahl Møller, Hans J. Baagøe og Hans Jørgen Degn - Naturstyrelsen, Miljøministeriet 2013
- Opdatering af: Håndbog om dyrearter på Habitatdirektivets Bilag IV. Del 2 – Odder og flagermus. Morten Elmeros, Esben Terp Fjederholt, Julie Dahl Møller, Hans J. Baagøe, Jesper Bladt og Christian Kjær 2024. Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, 185 s. - Videnskabelig rapport nr. 603